

Στοιχεία Τεκμηρίωσης

Δυνάμωσε τη φωνή της φύσης
#NATUREALERT

1. Η κατάσταση της ευρωπαϊκής φύσης

- 60% των ζώων και φυτών ευρωπαϊκής σημασίας και το 77% των οικοτόπων τους απειλούνται ([ΕΟΠ, 2015](#)).
- Από το 1700 το 60% των ζώων και φυτών έχει εξαφανιστεί από την Ευρώπη.
- Στην Ευρώπη, 17% των θηλαστικών, 40% των ψαριών γλυκού νερού, 23% των αμφιβίων, 20% των ερπετών, 16% των λιβελούλων, 13% των πουλιών και 9% των πεταλούδων βρίσκεται σε κατηγορία κινδύνου ([IUCN European Red List](#)):
- Τα τελευταία 30 χρόνια έχουν χαθεί περισσότερα από [420 εκατομμύρια ευρωπαϊκά πουλιά](#). Τα αγροτικά είδη πουλιών έχουν πληγεί περισσότερο, καθώς εκτιμάται ότι είναι κατά 300 εκατομμύρια λιγότερα από όσα ήταν το 1980, δηλαδή έχει σημειωθεί μια απώλεια 57%.
- Πληθυσμοί των [πεταλούδων σε χορτολιβαδικές εκτάσεις](#) έχουν μειωθεί κατά 60% από το 1990. Οι αλλαγές στη χρήση της αγροτικής γης – και συγκεκριμένα από τη μία η εντατικοποίηση της γεωργίας και από την άλλη η εγκατάλειψη της αγροτικής γης από τους αγρότες, θεωρούνται ο βασικός λόγος για αυτή τη ραγδαία μείωση. ([EurActiv, 2014](#));
- 9% των ειδών των αγριομελισσών βρίσκεται αντιμέτωπο με την εξαφάνιση.
- Η υπεραλίευση είναι σημαντικό πρόβλημα. Στην περίπτωση της [Μεσογείου, το 95% των αξιολογημένων αλιευμάτων υπεραλιεύονται](#).
- Ποσοστό [μεγαλύτερο του 40% των ποταμών και των παράκτιων υδάτων](#) επηρεάζεται από τη διάχυτη ρύπανση γεωργικής προέλευσης. Μόνο το 53% των ευρωπαϊκών νερών εκτιμάται ότι είχε φτάσει σε καλή οικολογική κατάσταση, μη πετυχαίνοντας τον στόχο της [οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα](#).

2. Φύση και οικονομία

- Οι υπηρεσίες των οικοσυστημάτων και τα σχετικά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη που παρέχουν το δίκτυο Natura 2000 εκτιμώνται περίπου σε €200-300δισ/έτος, ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο 1,7-2,5% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ και ποσό πολύ μικρότερο από τα €5,8 δισ/έτος που εκτιμώνται οι ανάγκες διαχείρισης των περιοχών.
- Τα οφέλη από τις θαλάσσιες περιοχές του δικτύου Natura 2000 εκτιμώνται σε περίπου €1,4-1,5 δισ/χρόνο. Εάν το δίκτυο αυξηθεί ώστε να καλύπτει το 10% της θαλάσσιας έκτασης της ΕΕ, τότε η εκτίμηση αυξάνει σε περίπου €3-3,2 δισ/χρόνο.
- Οι δαπάνες των επισκεπτών στις περιοχές του ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου Natura 2000, εκτιμήθηκε το 2006 ότι προκαλούν άμεσα ή έμμεσα οικονομικά οφέλη 50-85 δισ €/έτος. (Bio Intelligence Service, 2011)
- Οι περιοχές Natura 2000 έχουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, καθώς και στην προσαρμογή σε αυτήν ([Guidance on Climate Change and Natura 2000, 2014](#)). Οι περιοχές Natura 2000 αποθηκεύουν περίπου 9,6 δισ τόνους άνθρακα, δηλαδή περίπου 35 δισ τόνους CO₂, μία αξία που μπορεί να εκτιμηθεί μεταξύ €600-1130 δισ (τιμές αγοράς 2010).
- Ο τουρισμός και οι δραστηριότητες αναψυχής σε περιοχές Natura 2000 έχει εκτιμηθεί ότι υποστηρίζουν 4,5 – 8 εκ. θέσεις πλήρους απασχόλησης. (Bio Intelligence Service, 2011).

3. Οι οδηγίες για τη φύση και η προστασία της φύσης

Για την αντιμετώπιση της απώλειας της βιοποικιλότητας, η Ευρώπη έχει θεσπίσει δύο σημαντικές οδηγίες: για τα άγρια πτηνά (1979) και για τους οικοτόπους (1992).

Οι δύο ευρωπαϊκοί αυτοί νόμοι αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής για την προστασία της φύσης στην ΕΕ και τη νομική βάση του οικολογικού δικτύου Natura 2000, που αποτελεί το μεγαλύτερο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών στον κόσμο. Καλύπτει:

- 1,1 εκατομμύρια τετραγωνικά χιλιόμετρα χερσαίας έκτασης (18% της χερσαίας έκτασης της ΕΕ)
- 318.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα θαλάσσιας έκτασης (6% της θαλάσσιας έκτασης)

Ως αποτέλεσμα οι οδηγίες παρέχουν προστασία σε περισσότερες από 27,000 περιοχές και 1000 είδη.

Στην Ελλάδα το δίκτυο Natura 2000 καλύπτει το 27,1% της γης και 6% της θαλάσσιας έκτασης.

Όταν οι οδηγίες **εφαρμόζονται** σωστά, τότε η νομοθεσία είναι **αποτελεσματική**: μερικοί από τους πληθυσμούς των πιο [σπάνιων ειδών της Ευρώπης ανακάμπτουν](#), ενώ η απώλεια σημαντικών οικοτόπων έχει μειωθεί.

Ο Ιβηρικός λύγκας: Το πιο απειλούμενο αιλουροειδές στον πλανήτη, που ζει μόνο στην Ιβηρική χερσόνησο, έχει ανακάμψει από περίπου 100 σε 404 άτομα το 2015. Αυτός είναι ο μεγαλύτερος αριθμός για το είδος από το 2002 όταν εκτιμήθηκε ότι αποτελεί το πιο απειλούμενο είδος αιλουροειδούς στον κόσμο.

Ο μεγαλοπρεπής [θαλασσαετός](#), ο οποίος μειώθηκε δραματικά μεταξύ 1800 και 1970, σε σημείο δηλαδή εξαφάνισης από κάποιες περιοχές της Ευρώπης, πλέον αριθμεί περίπου 10,000 ζευγάρια.

Οι πληθυσμοί **πέντε μεγάλων σαρκοφάγων**, που είχαν σχεδόν εξαφανιστεί από διάφορες περιοχές της Ευρώπης όπως η καφέ αρκούδα από την Καρελία στη Φιλανδία και από την Ισπανία, ο λύκος από τη Γερμανία και τη Γαλλία και ο ευρωπαϊκός λύγκας από το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία και τη Γερμανία έχουν περισσότερο από διπλασιαστεί τα τελευταία 10 χρόνια. Η ευρωπαϊκή νομοθεσία για τη φύση έχει αποτελέσει ένα κομβικό κομμάτι αυτής της ανάκαμψης των μεγάλων σαρκοφάγων στην Ευρώπη.